

Na vaše dotazy odpovídá prof. MVDr. Z. Knotek, CSc.

Veterinární poradna

Jsem chovatelem devítiletého psa Alexe, krátkosrstého jezevčíka. Již dva měsíce se trápíme s rýmou. Pes pofkrává a občas zatřepe hlavou. Obě nosní dírky se mu střídavě ucpávají. Dvakrát už jsme nasadili antibiotika, ale stav se zatím spíše zhoršil. Zkoušel jsem i homeopatika, ale rovněž bez efektu. Doporučujete nějakou speciální léčbu, kterou jsme zatím nezkusili? Je třeba nějaké další vyšetření? Rád bych Alexovi pomohl, ale nevím jak.

L. P., Ostrov

U psů narůstá s postupujícím věkem riziko rozvoje celé řady onemocnění, která se manifestují dýchacími komplikacemi. V dutině nosní lze s postupným omezením výkonnosti obraných mechanismů předpokládat možnost vyšší frekvence bakteriálních i mykotických infekcí. Starší pes je též vystaven riziku neoplazií. Zcela zásadní souvislost s výskytem zánětlivých onemocnění v dutině nosní u psa mají rozličné poruchy chrupu, kdy se infekce šíří drobnými komunikacemi, například pištělemi podél poškozených kořenů zubů. Přesná diagnostika nemocí dutiny nosní u psů je však zcela reálná a vyžaduje pouze pečlivé dodržení určitého pracovního protokolu. Jednotlivé diagnostické kroky jsou však výrazně náročnější než v medicíně humánní. Například kvalitně provedený výtěr nosu pro následnou mikrobiologickou kultivaci vyžaduje u psa medikamentózní zklidnění (krátkodobou sedaci), neboť jinak hrozí poranění zvířete nebo pouze povrchní stěr. U méně zkušeného veterináře, který je navíc majitelem zvířete od sedace odrazován, je potom kvalitě provedený odběr spíše výjimkou. Následuje nevhodně vedená léčba. Dalším příkladem může být rentgenologické vyšetření dutiny nosní, které vyžaduje speciální polohování psa a umístění kazety. Pouhé podložení kazety pod bradu psa, který je přidržován ve sternální poloze, nemá žádný význam (snad jen s výjimkou nálezu radiodenzního útvaru - například úštěpku kosti). Pokud se tedy

veterinární lékař setká s pacientem, který trpí chronickým onemocněním dutiny nosní, měl by nejdříve uskutečnit pečlivé základní vyšetření, které bude vhodné i pro následnou volbu optimální anestezie. U náležitě zklidněného psa je při kvalitní organizaci práce možno v dobré návaznosti jednotlivých kroků uskutečnit rentgenologické vyšetření, odběr vzorků pro mikrobiologickou (i mykologickou) kultivaci a cytologické vyšetření sliznice dutiny nosní. Pokud je k dispozici kvalitní systém anestezie, je kromě uvedených diagnostických kroků možno provést i podrobné vyšetření celého rozsahu dutiny nosní speciálním rigidním endoskopem. Tento systém realizujeme na Fakultě veterinárního lékařství po předchozí domluvě a konzultaci s osobním veterinárním lékařem psa i jeho majitelem. Jedná se o pečlivě vypracovaný a rutinně využívaný systém, který byl již ověřen u několika set pacientů. Po provedeném komplexním vyšetření pacienta následuje konzultace s majitelem psa i jeho osobním veterinárním lékařem. V převážné většině případů následuje doporučená terapie referujícím veterinárním lékařem. Pokud se jedná o řešení složitějších případů, je po vzájemné dohodě realizován chirurgický zákrok přímo na fakultě a pes je potom propuštěn do domácí péče. V případě velmi nepříznivé prognózy, především při potvrzení pokročilých maligních nádorových procesů, je majitel podrobně seznámen se všemi aspekty onemocnění. Byť se v takovém případě jedná o velmi citlivou záležitost, je třeba v souladu s právy majitele a při respektování role veterinárního lékaře informovat majitele zcela otevřeně. Pokud je diagnostika onemocnění dutiny nosní provedena pouze povrchně, pacient se zbytečně dále trápí a je navíc zatěžován nevhodnou terapií. Řešení problému jezevčíka Alexe bude vyžadovat dodržení naznačeného diagnostického protokolu.

Zajímalo by mne, co je to epidermální dysplazie. Chovám roční fenu west highland white teriera a při poslední

návštěvě veterinárního lékaře v souvislosti s pravidelným očkováním jsem byl upozorněn na riziko této nemoci. Jaká je příčina? Jaké má toto onemocnění průběh? Lze naší fence nějak pomoci, pokud by se ukázalo, že tímto onemocněním opravdu trpí?

I. G., Mariánské Lázně

Epidermální dysplazie u westíků je onemocnění kůže, při kterém dochází k alergické reakci na přítomnost kvasinek (*Malassezia pachydermatis*). Srst je postupně značně mastná a onemocnění je velmi nepříjemné kvůli úpornému svědění. Postupně dochází k úplné ztrátě srsti. Diagnostika vyžaduje pečlivé vyšetření kůže i srsti a tím odlišení jiných příčin pruritu a seboroických změn. Léčba je založena na výrazném omezení přítomnosti kvasinek, například koupeli v ředěném roztoku imaverolu a současném podávání ketokonazolu perorálně. Úplná likvidace malassezií není příliš reálná. Steroidy za účelem potlačení svědění kůže není vhodné podávat, neboť tím se výrazně omezí likvidace kvasinek. Nepříjemnou skutečností této nemoci je její stálé opakování. V rámci diferenciální diagnózy připadají v úvahu i jiná onemocnění s podobnými klinickými projevy, například demodikóza, svrab nebo cheyletielóza. Doporučuji speciální dermatologické vyšetření. Pokud by nebyla epidermální dysplazie včas diagnostikována, fenka by zbytečně trpěla a stav by mohl být velmi vážný. V některých případech dokonce dávají majitelé psů trpících rozsáhlou alopecií přednost eutanazii. Jestliže se však jedná o některou z uvedených kožních parazitóz, je prognóza velmi příznivá. Četné kožní alergie psů mohou být též vyvolány používáním šamponů určených pro člověka. Příznivou roli při komplexně pojaté léčbě sehrává i nasazení speciálních krmiv, která zajišťují protekci kůže proti potravní alergii. ■